

Nisse Hults terapiminnen: ”Terapeuten som fick pippi”

av Gunnar Törngren

En bekant till mig (som efter en längre tids sjukhusvistelse numera framgångsrikt odlar sockerärtor utanför Västerås) berättade efter en hård arbetsdag i trädgårdslandet om sitt sista ärende som terapeut. Detta gladdde mig mycket då vi var många som försökt lista ut vad som hänt och det nu var första gången han lättade sina förseglade läppar...

Terapeutens berättelse kom att lyda så här:

Som du vet hade vi många olika typer av ärenden och klienter på mottagningen. Oftast familjer men också individuella kontakter. Mitt sista ärende var en lustig liten flicka som hette Pippi. Efternamnet blev jag aldrig klar över för hon kallade sig Långstrump (förmodligen hette hon Lindgren, Lindström eller nåt liknande). Något personnummer fick jag heller aldrig fram, så hon fick faktiskt ett eget fack i journalarkivet.

Pippi kom till mottagningen på inrådan av läraren. Visserligen hade hon och läraren inte haft någon större kontakt då Pippi länge lidit av uttalad skolfobi. Detta var dock inte det mest alarmerande – hon klarade inte av att skilja mellan fantasi och verklighet och hon hade en hel del vanföreställningar om till exempel en apa (vid namn Nilsson) och en häst. Hon hade också ett önsketänkande om någon kappsäck med guldmynt. Fadern var projicerad till en kung och modern till en ängel.

Redan efter första samtalet var min bedömning att detta var ett allvarligt ärende varpå jag kontaktade de sociala myndigheterna. Vad dessa gjorde blev jag emellertid aldrig klar över, för trots LVU-utredning och polishandräckning såg de sig maktlösa och avskrev ärendet. Nåväl. Terapin fortsatte några gånger och jag inriktade mig på problemet med den inbillade apan, hästen och guldpengarna. Jag kom så långt att jag förstod att dessa symboliserade hennes vilja att få göra som hon ville, önskan om styrka (i stället för att vara en stackars utslagen, värnlös flicka) och en vilja att någon gång i livet bli oberoende.

Hon var lurig i sitt motstånd. Varje gång jag förklarade att såväl hästen (som hon dessutom påstod var vit med svarta prickar) som apan och guldet bara var fantasier konstaterade hon bara nåt i stil med *”Jasså – men de är bra att ha i alla fall”*.

När terapin utan några egentliga framsteg pågått i två år beslöt min handledare och jag oss för att avsluta den. Flickan dolde väl sin separationsångest sista gången och sublimerade den till glädje. Hon sa med sin ljusa stämma bara *”Hej då teraputten – vill du ha ett par guldmynt?”* Uppgivet svarade jag *”ja”* med ett leende för att inte kränka henne. Sedan skildes vi åt.

Dagen efter när jag kom till jobbet och passerade receptionen låg där ett paket till mig. Jag frågade receptionisten vem som lämnat det och hon svarade med självklar stämma: *”En trevlig liten flicka som kom ridande hit på en prickig häst och hade en liten apa på ena axeln”*. I paketet låg tre guldmynt.

Det var då jag beställde en ambulans och åkte till psykakuten.